

บทที่ 4

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้มีผลต่อการเลือกใช้บริการสปา ประเภทเมดิคอลสปา เป็นการตอบคำถามที่ว่า ปัจจัยใดทำให้ผู้ใช้บริการเมดิคอลสปาตัดสินใจเลือกใช้บริการประเภทใดที่ผู้ใช้บริการเมดิคอลสปาตัดสินใจเลือกใช้และเพราะอะไร ปัจจัยใดทำให้ผู้ใช้บริการเมดิคอลสปากลับมาใช้ซ้ำอีกครั้ง และปัจจัยใดที่จูงใจให้ผู้ใช้บริการเมดิคอลสปาได้มาลองใช้บริการเมดิคอลสปา เพื่อให้เข้าใจถึงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการเมดิคอลสปาจึงจะทำการศึกษาลักษณะทั่วไปของผู้ใช้บริการเมดิคอลสปา พฤติกรรมการใช้สปาของผู้ใช้บริการเมดิคอลสปา และการศึกษานี้มีผลต่อการเลือกใช้บริการเมดิคอลสปา ซึ่งในส่วนหลังนี้จะทำศึกษากลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ใช้บริการเมดิคอลสปาอย่างต่อเนื่อง กลุ่มที่เคยใช้บริการเมดิคอลสปาแต่หยุดใช้ในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา และกลุ่มที่ไม่เคยใช้บริการเมดิคอลสปา

4.1 สมมุติฐานการศึกษา

การศึกษานี้ได้ตั้งข้อสมมุติฐานในการศึกษาไว้ 3 ข้อหลัก คือ

1. ลักษณะของผู้ใช้บริการเมดิคอลสปา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการเมดิคอลสปา
2. กลุ่มที่เคยใช้เมดิคอลสปากับกลุ่มที่ไม่เคยใช้เมดิคอลสปาให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเมดิคอลสปาแตกต่างกัน
3. ลักษณะในเชิงประชากร สังคมและเศรษฐกิจของผู้ใช้บริการเมดิคอลสปาที่ต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเมดิคอลสปาแตกต่างกัน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

4.2.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถาม (Questionnaire) ในที่นี้ได้ออกแบบขึ้นให้ครอบคลุมกับเนื้อหาที่ต้องการศึกษาจากการกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้ใช้บริการเมดิคอลสปา ส่วนที่สองเกี่ยวกับ

พฤติกรรมการใช้บริการสปาของผู้ใช้บริการเมดิคอลสปา และส่วนสุดท้ายเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้เมดิคอลสปา (ภาคผนวก ก.)

4.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่หน่วยงานต่างๆ ได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลไว้แล้ว ได้แก่ บทความต่างๆ ในหนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ต่างๆ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

4.2.3 กลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้มาจากแบบสอบถามที่ใช้สอบถามกับผู้ให้บริการเมดิคอลสปา โดยตัวอย่างประชากรที่นำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ใช้บริการสปาประเภทเมดิคอลสปา ทั้งชายและหญิง ตามสถานประกอบการเมดิคอลสปา จำนวน 200 คน และบุคคลอื่นตามสถานที่ต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล งานแสดงสินค้าและบริการเกี่ยวกับสปาที่คาดว่าจะ เป็นลูกค้าของเมดิคอลสปา จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 300 คน มีวิธีการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สถานประกอบการเมดิคอลสปาทั้งหมด 20 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่าง สถานประกอบการละ 10 ตัวอย่าง
2. สถานที่ต่างๆ ที่คาดว่าจะ กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้จะเป็นลูกค้าของเมดิคอลสปา เช่น ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล งานแสดงสินค้าและบริการเกี่ยวกับสปา ประมาณ 100 ตัวอย่าง

4.3 กรอบการศึกษา

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสปา ประเภทเมดิคอลสปา แบ่งออกเป็น 4 ปัจจัยดังนี้

1. ปัจจัยด้านโครงสร้างประชากรและสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพ
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการใช้บริการ
3. ปัจจัยด้านพฤติกรรมการใช้สปา ได้แก่ กิจกรรมในวันหยุด ความถี่ในการมาใช้บริการ วันและเวลาที่มาใช้บริการ สถานที่ที่มาใช้บริการ ระยะเวลาการเดินทาง วิธีการซื้อบริการ บุคคลที่มาด้วย จุดประสงค์ที่มาใช้บริการ และประเภทของบริการ

4. ปัจจัยด้านการให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเมดิคอลสปา ได้แก่ ด้านสถานที่ ด้านบริการและผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านภาพลักษณ์ และด้านส่งเสริมการตลาด

และการศึกษาในครั้งนี้ได้เสนอกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ (ดังภาพที่ 4.1) โดยเริ่มแรกทำการสอบถามว่า รู้จักเมดิคอลสปาหรือไม่ ถ้าไม่รู้จักจะจบการสัมภาษณ์ทันที แต่ถ้ารู้จักจะสอบถามต่อว่า เคยใช้บริการเมดิคอลสปาหรือไม่ ถ้าไม่เคยจะให้ข้ามไปตอบในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเมดิคอลสปาเลย แต่ถ้าเคยใช้บริการเมดิคอลสปาแต่ใช้ไม่ต่อเนื่อง ให้ข้ามไปตอบในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเมดิคอลสปาเช่นเดียวกัน และสำหรับผู้ที่เคยใช้บริการเมดิคอลสปาและใช้อย่างต่อเนื่องนั้น จะสอบถามถึงพฤติกรรมการใช้บริการเมดิคอลสปา และปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเมดิคอลสปา สุดท้ายนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ตามกรอบสมมุติฐาน (4.1) และสรุปผลการศึกษา

4.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้ว นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และทดสอบทางสถิติเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสปา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for Social Sciences for Windows) ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอและสรุปผลในการศึกษานี้ได้ใช้การคำนวณค่าสถิติต่างๆคือ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ หาค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลด้านพฤติกรรมของผู้ใช้บริการเมดิคอลสปา และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะทั่วไปของผู้ใช้บริการกับพฤติกรรมการใช้บริการเมดิคอลสปา โดยการทดสอบความเป็นอิสระด้วยไคสแควร์ ซึ่งเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ของทั้ง 2 ตัวแปร และการวิเคราะห์ลักษณะของผู้ใช้บริการเมดิคอลสปาต่างกันที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเมดิคอลสปา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 เพื่อทดสอบความแตกต่างของระหว่างกลุ่มเพศ กลุ่มสถานภาพสมรส กลุ่มอายุ กลุ่มอาชีพ กลุ่มระดับการศึกษา กลุ่มลักษณะงานและกลุ่มรายได้ ที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเมดิคอลสปา และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเมดิคอลสปาของผู้ที่ใช้บริการเมดิคอลสปาและผู้ที่ไม่เคยใช้เมดิคอลสปา โดยการวิเคราะห์สถิติทดสอบ T-Test

ภาพที่ 4.1
กรอบการศึกษา

